

stor Dels Vedkommende have deres væsentligste Grund i, at man ønsker at stille Kirken frit. Den højtærede Minister anførte forskellige gode Navne indenfor den danske Kirke til Fordel for den tvungne borgerlige Ægteforening, men det vilde jo være meget let at anføre mange Navne i modsat Retning. Jeg skal rent eksempelvis nævne en Mand, der har været en fremragende Mand indenfor den danske Kirke, en Mand, hvis Ord for øvrigt for nogle Aar siden blev fremført her i Tinget til Gunst for en Minister, nemlig under den vestindiske Kampagne. Da citerede et af de ærede Medlemmer fra Hovedstaden Biskop Martensen til Gunst for en Minister, og nu maa jeg maaske have Lov til at citere den samme udmærkede Mand mod en Minister, nemlig den højtærede Kirkeminister. Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere nogle Linjer af Biskop Martensens Etik, hvor han — Pag. 30 — udtaler om tvungen borgerlig Ægteforening: „Saa længe et saadant almindeligt Frafald“ — han tænker her paa et almindeligt Frafald af det danske Folk fra den kristne Religion — „ikke er indtraadt, maa det betragtes som uforvarsligt at indføre borgerlige Ægteskaber som noget Almindeligt og kræve, at hele Folket skal rette sig efter en Minoritet af Dissenterne eller Vantroer, for hvilke det borgerlige Ægteskab maa indrettes. Man undergraver herved den christelige Tænkemaade, Pieteten for den christelige Tradition i Folket, og medvirker saaledes til at fremskynde Frafaldet.“ Jeg tror, at selv om Biskop Martensen ikke kan staa Maal med Kirkeministeren som Politiker, kan han det i høj Grad, naar det gælder om, hvem der kan tale med Myndighed paa Kirkens Vegne.

Kirkeministeren (Povlsen): Det ærede Medlem, der nu talte, og den ærede foregaaende Taler (Johannes Lou) hævdede, at man skulde og kunde skabe Frihed baade for Præsterne og for Folket. Det er imidlertid en Umulighed. Hvis man virkelig vil give Præsterne Frihed, kan man ikke give Folket fuld Valgfrihed, for saa kan det Tilfælde indtræffe, at Folk kommer til Præsten og ønsker kirkelig Vielse, men faar Nej, skønt de har deres Sager i Orden efter den borgerlige Øvrigheds Fordringer. Naar man virkelig vil gøre Præsterne til Giftefogder, maa vi være klare over, at saa kan man ikke tillade dem at afgøre, hvem de vil vie eller ikke; derfor er Præsterne langt bedre stillede, naar de ikke bliver Giftefogder.

Naar det ærede Medlem fra Holstebro (Mølgaard-Nielsen) ønskede, at Frimenighedspræsterne ogsaa skulde have Stillingen som Giftefoged, skal jeg bemærke, at de aldeles ikke ønsker dette, men at de ønsker i saa Henseende at blive stillet, som de er stillede; men naturligvis ønsker de, som hører til Frimenighederne, at være stillede som andre Borgere i Landet: at faa deres ægteskabelige Stilling borgerligt set ordnet gennem den borgerlige Øvrighed, og saa kommer den religiøse Indvielse af Ægteskabet, som stemmer bedst med ens Hjertes Trang.

Det ærede 6te Medlem for Københavns Amt (Axel Møller) fremhævede en Udtalelse af Martensen, hvori denne hævder, at det vilde være en Undergravelse af den kristelige Bevidsthed i vort Folk, hvis man gik til den almindelige borgerlige Ægteforening. Jeg hævder ganske modsat, at det vil være en Højnelse af den kristelige Bevidsthed, idet man da vil komme bort fra uhyre meget i den nuværende kirkelige Indgaaelse af Ægteskab, som ikke har det mindste med Kristendom at gøre. Det ærede Medlem mente, at det ikke havde nogen særlig Vægt, at det kirkelige Udvalg i Sønderjylland har udtalt sig for at bibeholde obligatorisk borgerligt Ægteskab, idet han mente, at man ikke kunde tage det som et Udtryk for Stemningen i Sønderjylland. Jeg gad vide, hvorledes man skulde finde et mere afgørende Udtryk for Stemningen dernede end disse Udtalelser fra Mænd, som hører til de forskelligste Lejre, kirkeligt og folkeligt. Det forekommer mig, at man her har et stærkt Vidnesbyrd om, at man ikke skal være saa ængstelig for at gaa ind i en øjeblikkelig Stemning, angaaende hvilken for øvrigt ingen med Sikkerhed kan sige, om den er til Stede. I Sønderjylland var der i 70erne en meget stærk Stemning mod obligatorisk borgerligt Ægteskab, men nu er Stillingen altsaa den, at deres Repræsentanter udtaler Ønsket om at bevare denne Form.

Første Næstformand (K. M. Klausen): Det 5te Medlem for Sorø Amt har Ordet for en kort Bemærkning.

Johannes Lou: Jeg er sikker paa, at Præsterne vil føle sig i allerhøjeste Grad tilfredsstillede, om Kommissionsforslagets § 30 blev gennemført.

Med Hensyn til de kirkelige Forhold i Sønderjylland skal jeg gøre opmærksom paa, at over alt, hvor der er tvungen